

Dato 5. februar 2007

Til Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotholmsgade 10-12
1216 København K

Att. Hanne Makhholm

Direkte telefon • 3531 2027

Lokal fax • 3531 6997

E-mail • LM04@bbh.regionh.dk

Vedr.: Røgfri miljøer: Lovforslag – høring – jan. 07

Netværk af forebyggende sygehuse i Danmark takker for muligheden for at kommentere udkastet Forslag til Lov om røgfrie miljøer. Lovforslaget har været sendt til kommentering blandt Netværkets 49 medlemssygehuse, og høringssvaret bygger hovedsageligt på en sammenfatning af de indkomne svar.

Generelle kommentarer til lovforslaget

Hovedreglen i lovforslaget fastslår, at det ikke er tilladt at ryge på indendørs arbejdspladser (§2, stk. 1). Lovens hovedformål ligger dermed i tråd med Netværk af forebyggende sygehuses indsats vedr. indførelse af Røgfrit sygehus.

Netværket har siden etableringen i 1999 arbejdet med tobak som indsatsområde og har blandt andet udviklet modellen "Røgfrit sygehus", som de fleste medlemssygehuse anvender som ramme for arbejdet med indførelse af tobakspolitikker. Modellen indbefatter en trinvis fremgang mod total røgfrihed på sygehuse og retter sig både mod patienter, pårørende og personalet. Et sygehus kan ikke kalde sig røgfrit, med mindre personalet er helt røgfrit i arbejdstiden. Modellen lægger op til et rygeforbud på hele sygehusets matrikel. Derved signaleres rygningens alvorlige helbredsmæssige konsekvenser for den enkeltes helbred, og man understøtter samtidigt behandlingstiltag for en lang række sygdomme.

Netværket har netop gennemført en undersøgelse vedr. røgfrihed på sygehusene. Alle medlemsygehuse har indført tobakspolitikker, og sygehusene arbejder løbende med at revidere disse. I 2006 og 2007 er flere sygehuse blevet totalt røgfrie for personale, patienter og pårørende (med og uden dispensationsmulighed), og mange sygehuse arbejder løbende inden for denne målsætning. Processen med at indføre røgfrihed på sygehusene er en lang og tidskrævende proces, som indtil nu er foregået ad frivillighedens vej.

Netværket ser derfor en vedtagelse af lovforslagets hovedregel om rygeforbud på indendørs arbejdspladser som en velkommen støtte til processen frem mod at gøre sygehusene helt røgfrie, både over for patienter, pårørende og ikke mindst personalet. Netværket anbefaler dog, at lovforslaget også omfatter et rygeforbud på sygehusenes udendørs arealer.

Lovforslaget indeholder – i §2, stk. 2 og 3 - mulighed for at gøre to undtagelser fra hovedreglen. Det drejer sig om hhv. rygning i enkeltmandskontorer og i særlige rygelokaliteter.

Disse undtagelser opleves af mange sygehuse som et væsentligt tilbageskridt, idet de allerede har indført rygepolitikker, der er mere restriktive end lovforslaget.

Rygning hører ikke hjemme på et hospital. Med den evidensbaserede viden der er om rygning, herunder passiv rygnings helbredsmæssige konsekvenser jvf. "Hvidbog om passiv rygning", bør loven som udgangspunkt sikre alle mennesker (personale, patienter, pårørende) mod at blive udsat for skadelige partikler fra cigaretrøg. Undtagelser vedr. etablering af rygelokaler, rygestationer og opdeling i tidspunkter, hvor der må ryges etc., betyder, at mennesker ikke sikres mod skadelige partikler og passiv røg.

Erfaringerne fra de sygehuse, der har indført total røgfrihed uden dispensation, viser, at det er muligt at gennemføre et rygeforbud.

Specifikke kommentarer

§ 1

En opfyldelse af lovens formål, §1, kræver, at indendørs rygning helt undgås, herunder rygning på enkeltmandskontorer og særlige rygelokaliteter, jf. anbefalinger fra "Hvidbog om passiv røg".

§ 2

Sygehuse er omfattet af bestemmelserne i § 2 om rygning på indendørs arbejdspladser. § 2 stk. 2 og 3 er tilsammen et tilbageskridt for de sygehuse, som har indført en mere omfattende grad af røgfrihed/total røgfrihed.

§ 2, stk. 2: Forslaget om at rygning skal være tilladt i enkeltmandskontorer opleves som særlig problematisk. Rygning på enkeltmandskontorer vil uundgåeligt medføre, at medarbejdere bliver generet af passiv rygning, lugt mm.

En tilladelse til at ryge i lokaler som udelukkende anvendes af én person vil desuden tjene til en favorisering af de medarbejdere, som har eget kontor. Denne løsning ville kunne skabe splid og misundelse blandt medarbejderne.

Hvis forslaget om rygning i enkeltmandskontorer fastholdes i loven, bør det som mindstemål skrives ind, at rygning i enkeltmandskontorer, der benyttes til at holde møder i, ikke er tilladt.

§3

Ungdomspsykiatrien, sociale institutioner og andre institutioner, hvor unge med psykiatriske lidelser befinder sig, bør også nævnes under § 3.

§ 4

I § 4 beskrives, at sygehuse i helt specielle tilfælde kan tillade patienter og pårørende at ryge. I formuleringen ligger, at det kræver dispensation, hvis man som patient eller pårørende ønsker at ryge. Patienter og pårørende bør som hovedregel ikke have mulighed for at ryge. Det er derfor meget positivt, at loven lægger op til, at det kun er under meget specielle omstændigheder, at disse personer kan få tilladelse til at ryge på sygehuse.

I bemærkninger til § 4 beskrives, at § 4 er en konduite bestemmelse, som kun bør anvendes i helt specielle situationer, og at den tager sigte på at give meget syge patienter og deres pårørende mulighed for at ryge.

Udgangspunktet for dispensationen er ikke formuleret i lovforslaget, men af ovenstående kan udledes, at udgangspunktet er, at det *ikke* er tilladt for patienter og pårørende at ryge på sygehuse.

Det bør præciseres i lovforslaget, at rygning ikke er tilladt for patienter og pårørende på sygehus.

Flere medlemssygehuse ønsker, at der indføres total røgfrihed for patienter og pårørende, uden mulighed for dispensation. En dispensation fra et rygeforbud kan være vanskelig at håndtere for personalet (hvem skal have dispensation og hvornår).

§ 5

Psykiatriske sygehuse og socialpsykiatriske institutioner bør ikke kun nævnes i bemærkninger til lovforslaget, men bør indføres direkte i § 5.

§ 6

Fremtidens sundhedsfaglige arbejdsplads vil i stigende omfang omfatte patienternes eget hjem, idet megen behandling og efterbehandling/pleje vil foregå uden for hospitalet. Jf. § 6 vil den offentlige arbejdsgiver kunne pålægge patienten ikke at ryge i det tidsrum, hvor der ydes service eller behandling/pleje i hjemmet. I praksis kan det blive den enkelte sundhedsperson, der skal formidle og håndhæve efterlevelsen af dette forbud over for patienten og dennes pårørende, hvilket kan være problematisk. Det anbefales derfor at omformulere ordet "kan" til "skal".

§ 21

Det er positivt, at lovudkastet eksplicit udtrykker, at en overtrædelse af bestemmelserne kan have betydning for de ansættelsesmæssige forhold (sanktioner).

Med venlig hilsen

Lillian Møller
Netværkskoordinator